

Кучерявий А. О. Принципи реалізації технології управління самостійною навчальною діяльністю майбутніх юристів / А. О. Кучерявий // Організація самостійної роботи студентів у контексті підвищення якості освіти : особистісний вимір : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Донецьк, 10-11 квітня 2014 р.). – Донецьк : Азов'є, 2014. – С. 111-112.

ПРИНЦИПИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ САМОСТІЙНОЮ НАВЧАЛЬНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ

Потреби реформування вищої школи в Україні, зокрема юридичної, постійно обговорюються освітянами. Не підлягає сумніву той факт, що один з векторів перебудови зорієнтований на удосконалення такої підсистеми функціонування вищого закладу освіти, як самостійна навчальна діяльність студентів, на чому наполягають певні науковці [1-3]. Дієвим механізмом зазначених перетворень є, на нашу думку, впровадження системи управління СНД студентів, яке можливе завдяки реалізації певної управлінської технології.

Змістовними характеристиками цієї технології є визначення функцій та обов'язків для кожного суб'єкта управління, які представляють ректорат, деканат, кафедри та саме студентство, а також сукупність послідовних дій (модулів управління) зазначених суб'єктів. Такі дії на кожному з управлінських рівнів представляють мотиваційний, конструктивний, організаційний, стимулювальний та контрольний блоки.

Можна виділити три шляхи впровадження зазначеної технології. Першим є нормативний шлях, який характеризується прийняттям у навчальному закладі положення про самостійну навчальну діяльність студентів або іншого подібного документу, розробкою на рівні закладу концепції управління СНД студентів, а на рівні факультетів і кафедр – відповідних програм. Другим є шлях доручень, якому властива ініціатива керівника та послідовна її реалізація на всіх щаблях управління. Третій шлях є змішаним, він містить окремі накази та інші документи, які в якості нормативної бази регулюють певні аспекти управління СНД, а також усні та письмові доручення керівників різних рівнів.

Не залежно від обраного вищим навчальним закладом шляху, реалізація технології управління СНД є можливою, якщо вона базується на певних принципах. Першим з них є принцип усвідомлення змісту управлінської діяльності усіма суб'єктами управління. Мова йде про розуміння кожним з представників ректорату, деканату, керівників кафедр, викладачів та студентів як власних функцій та обов'язків, так і функцій та завдань всієї системи управління СНД студентів. У такому разі кожному зі зазначених суб'єктів стає зрозумілою мета його конкретної дії, яка визначається або представниками вищого щабля управління, або ним самим у контексті функціонування системи управління. Ще однією вимогою даного принципу є набуття адміністративними та педагогічними управлінцями в сфері підготовки фахівців галузі права відповідної компетентності. Як відомо, переважну більшість представників цієї категорії працівників складають юристи, які не мають ані управлінської, ані педагогічної освіти.

Другим принципом реалізації технології управління СНД майбутніх юристів є забезпечення відповідальності кожного з суб'єктів за ефективність роботи всієї системи. Дія цього принципу вимагає від кожного з них побачити в функціонуванні системі управління СНД механізм підготовки юриста, якість якої в певних аспектах безпосередньо залежить від конкретних осіб. Окремо роз'яснювати та підкреслювати відповідальність кожного суб'єкта управління має його безпосередній керівник. Сприяють розумінню відповідальності й ті негативні прецеденти, які мають місце в процесі функціонування СНД та вказують на недостатню сумлінність певних посадовців. Усвідомлення відповідальності суб'єктами управління сприяє також узгодженості їхніх дій.

Черговий принцип окреслює можливість корегування реалізації технології в залежності від стану функціонування СНД студентів. Відповідно до цього принципу окремими суб'єктами має бути забезпечена адекватність їхньої управлінської діяльності до стану функціонування всієї системи та реальних навчальних досягнень студентів. Кожний суб'єкт має самостійно приймати рішення про застосування сукупності тих чи інших управлінських модулів.

Зміст четвертого принципу визначає необхідність обов'язкового постійного зворотнього зв'язку між представниками різних рівнів управління. Це забезпечує спроможність системи оперативно реагувати на поточні труднощі, які виникають при реалізації технології.

Останнім принципом є принцип гармонізації управлінських дій щодо впровадження технології та провідних заходів з організації навчального процесу в закладі. Цим підкреслюється, що самостійна навчальна діяльність студентів є невід'ємною складовою загального процесу підготовки фахівця й може бути ефективною тільки в разі, якщо її зміст відповідає етапам підготовки юриста та потребам вивчення окремих навчальних дисциплін.

Таким чином, можна констатувати, що впровадження технології управління самостійною навчальною діяльністю майбутніх юристів можливе за умови дотримання сукупності відповідних принципів.

Література:

1. Буряк В.К. Самостійна робота як системоутворюючий елемент навчальної діяльності студентів // Вища школа. – 2008. – №5. – С. 10-24.
2. Малихін О.В. Організація самостійної навчальної діяльності студентів вищих педагогічних навчальних закладів: теоретико-методологічний аспект: монографія / О. В. Малихін. – Кривий Ріг: Видавничий дім, 2009. – 307 с.
3. Сащак Н.І. Організація самостійної пізнавальної діяльності студентів за умов кредитно-модульної системи навчання // Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права ім. Короля Данила Галицького. – Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ Івано-Франківського ун-ту права ім. Короля Данила Галицького, 2010. – № 2. – С. 117-120.